

Каравеловъ. Невъзможно е! Мамишъ се! Какво е това „Отечество“?

Ботевъ. Докато бѣше въ Австрия, работата тукъ се измѣни. Не ти ли казахи?

Каравеловъ. Тази сутринъ пристигнахъ и току-що говорихъ съ дѣдо владика и членоветѣ на „Добродетелната дружина.“ Нищо нѣма да се промѣни... Нѣма подобно нѣщо!

Ботевъ (високо). А! Нѣмало подобно нѣщо ли? Значи сж те измамили! Азъ ти го казвахъ още въ воденицата! Вестникътъ нѣма да се казва както искаше ти, зеръ думата „Свобода“ е доста опасна, може да ни изложи предъ все-силнитѣ! А и програмата ти е промѣнена. Мислѣхъ, че знаешъ вече! Ето и коректурата на първия брой!

Каравеловъ (разгрѣща гнѣвно листа, чете). „Отечество“. Брой първи. Първоначална програма. Кореспонденции отъ Русия! Какъ? Нали бѣше решено да имаме връзки само съ малки, поробени като насъ страни? За какво ни сж съединения съ велики сили? За да загубимъ независимостта си, нали! Нуженъ ни е съюзъ съ сърби, румѣни, гърци и арнаути — за да разруши гнилата империя на султана... Не ни трѣбватъ голѣми покровители, които утре ще зинатъ и насъ да глътнатъ като Полша!

Владиката. Ами нали и Русия е славянска страна като насъ? Ако тя не ни помогне, та кой?

Каравеловъ. Ние тука, малкитѣ, сме равни. Единъ другиму ще си помогнемъ и всѣки ще си знае своето. Но кога то голѣмиятъ дойде да те освободи отъ турчина, кой ще те освободи после отъ него?

Ботевъ. Не виждате ли какъ се отнасятъ съ нашитѣ хора въ Бесарабия и Кримъ? Забравихте ли преди шесть години какъ удавиха Полша въ кръвъ? Та съ насъ ли ще се шегуватъ?

Евлогий Георгиевъ. Ти, Христо, не се бъркай въ тия нѣща. Ние си имаме работа съ бай Каравеловъ.

Ботевъ. Прощавай, Евлогий. Но роднинството не ти дава право да се държишъ така съ менъ. (Къмъ всички нотабили). А ако смѣтате, че като съмъ секретаръ на читалището, затова съмъ длъженъ да мълча като робъ, крива ви е смѣтката. Давамъ си оставката като секретаръ. Не ви ща ни меда, ни жилото. (Венета отчаяно чупи ржце). Нѣма да ми свържете устата съ нѣкаква си служба. Връщамъ ви я! Сбогомъ! (Тръгва).

Каравеловъ (следвайки го). Сбогомъ, господа. Прощавай, дѣдо владика. Не можемъ да се разберемъ. Никога нѣма да стана редакторъ на вашия вестникъ! (Отива си, следванъ отъ Наталия. Венета пада съкрушена въ едно кресло, закрива лице. Гоститѣ поразени, тихо коментиратъ).